

2024-01-19 Nr. NV-172

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-24-16(2) TAIS-23-18842(3)	SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-549 21 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2536(3)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2024-01-29	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narė L. Nagienė siūlo nustatyti (nuo 2024 m. birželio 1 d.), kad asmenims, kuriems išankstinės senatvės pensijos¹ mokėjimo laikotarpiu pensija buvo sustabdyta, jos dydis būtų perskaičiuojamas išskaičiuojant sustabdymo laikotarpį.

Pagal galiojantį reguliavimą apskaičiuojant išankstinę senatvės pensiją bendroji ir individualioji dalys mažinamos dydžiu, kurį sudaro šių dalių 0,32 procento, padauginto iš visų mėnesių, likusių iki senatvės pensijos amžiaus sukakties, skaičiaus. Paskirta išankstinė senatvės pensija sustabdoma, jeigu gavėjas pradeda gauti darbinės ar kitas draudžiamąsias pajamas, kitas periodines išmokas ir pajamas. Pensijos dydis kiekvienais metais atnaujinamas atsižvelgiant į praėjusiais metais asmens įgytą stažą ir apskaitos vienetų skaičių.

Seimo narės nuomone, atnaujinant išankstinės pensijos mokėjimą būtų teisinga jos dydį perskaičiuoti padauginant ne iš visų, o tik iš likusių iki senatvės pensijos amžiaus sukakties mėnesių, kuriais mokama išankstinė pensija, skaičiaus, t.y. išskaičiuoti išankstinės pensijos sustabdymo laikotarpį. Šią taisyklę siūloma taikyti ir asmenims, kuriems išankstinės senatvės pensijos mokėjimas buvo sustabdytas ir atnaujintas iki siūlomo įstatymo įsigaliojimo.

„Sodros“ duomenimis 2023 m. lapkričio mėn. išankstinė senatvės pensija buvo mokama 7,4 tūkst. gavėjų, preliminarus lėšų poreikis siūlymui įgyvendinti – 0,7 mln. Eur per metus.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvadoje siūloma pritarti įstatymo projekto tikslui – „užtikrinti, kad asmenims, kuriems išankstinės senatvės pensijos mokėjimo laikotarpiu išankstinė senatvės pensija buvo sustabdyta, būtų perskaičiuojamas išankstinės senatvės pensijos dydis išskaičiuojant sustabdymo laikotarpį“, tačiau pasiūlyti Seimui projekto nesvarstyti dėl to, kad siekdamą užtikrinti darnų socialinio draudimo pensijų sistemos tobulinimą ir kompleksiskai spręsti pensijų sistemos problemas, Vyriausybė Seimui 2024 m. rudens sesijoje pateiks svarstyti Socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo, įvertinus praktikoje kylančias problemas, bus siūloma sistemiškai tobulinti socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarką, taip pat išankstinių senatvės pensijų skyrimo ir mokėjimo teisinį reguliavimą.

Pažymėtina, kad **teikiamas siūlymas yra fragmentiškas** – išankstinių socialinio draudimo senatvės pensijų perskaičiavimo keitimai turėtų būti svarstomi sistemiškai kartu su kitais pasiūlymais tobulinti socialinio draudimo pensijų sistemos teisinį reguliavimą.

¹ Išankstinė senatvės pensija gali būti skiriama asmeniui, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne daugiau kaip 5 metai; jis turi būtinaį stažą senatvės pensijai, galiosiantį tais metais, kai sukaks senatvės pensijos amžius; negauna kitų periodinių išmokų ir pajamų; nedirba ir negauna jokių darbinų ar kitų draudžiamųjų pajamų (pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindą, iš savarankiškai vykdomos veiklos, užsienio valstybėje); nėra ūkininkas ar jo partneris. Išankstinė senatvės pensija apskaičiuojama taip kaip socialinio draudimo senatvės pensija ir mažinama po 0,32 proc. už kiekvieną mėnesį, likusį iki senatvės pensijos amžiaus sukakties.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Projekte pateikta Vyriausybės pozicija iš esmės laikytina teisinga ir argumentuota.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas suderintas su Finansų ministerija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir patikslintas pagal Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aušra Gratulevičienė

Socialinės politikos grupė , patarėja